

Kuňka obecná byla díky nápadným oranžovým skvrnám na břiše dříve nazývána kuňkou ohnivou.

Nejasná zpráva o kuňce ohnivé ve Slavkovském lese

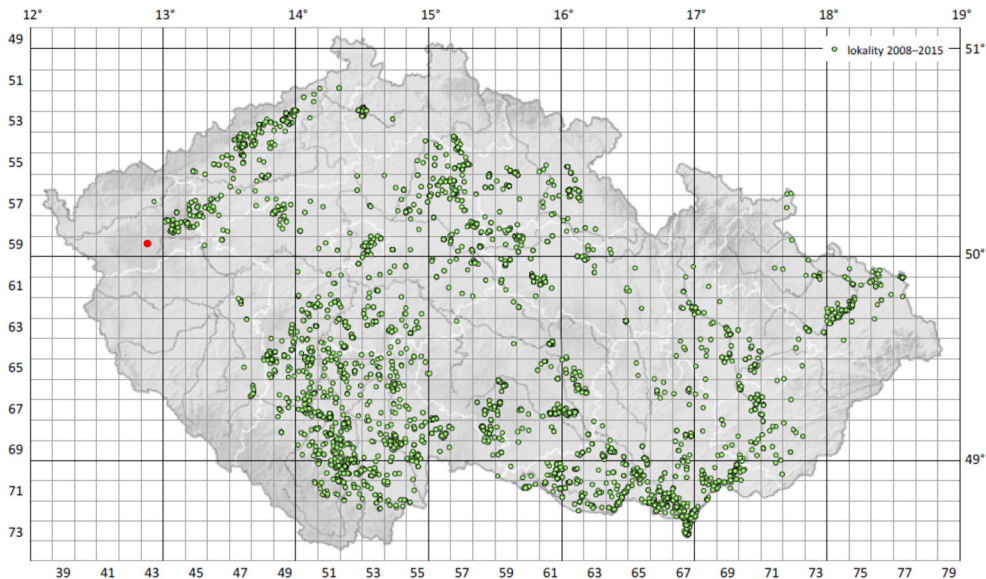
Přemysl Tájek a Pavla Tájková, AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Slavkovský les

„Víte, jinde ty žáby jen tak nepříjemně kvákaj, ale tady dělají jenom ‘u..., u..., u...’...“. Takto mlynář v dnes již kultovním filmu „Na samotě u lesa“ přesně napodobuje melancholický hlas, který se večer ozývá z rybníka za mlýnem. Patří samcům kuňky obecné (*Bombina orientalis*), drobným, ale hlasitým žábám s nápadnými oranžovými skvrnami na břiše (díky nim se tento druh dříve jmenoval kuňka ohnivá). Zhruba v polovině České republiky je její hlas důvěrně známou kulisou teplých jarních a časně letních večerů v přírodě, kdy se hlasy těchto žab mohou za příznivých podmínek nést až několik kilometrů daleko od vody. Západní Čechy jsou však zrovna územím, kde se s kuňkou obecnou můžeme setkat jen vzácně.

V Karlovarském kraji se vyskytuje téměř výhradně jen po obvodu Doupovských hor, přičemž nejpočetnější populace jsou na Bochovsku.

Když jsme před zhruba patnácti lety prováděli systematické intenzivní mapování obojživelníků v CHKO, tajně jsme doufali, že se nám alespoň na východním okraji oblasti podaří kuňky obecné vypátrat – koneckonců z Bochovska to do Slavkovského lesa není až tak daleko. Všechny naše badatelské snahy však vyšly naprázdno a ani během následujících let se nikomu kuňky ve Slavkovském lese nepodařilo najít.

O to více překvapivá byla proto zpráva od Tomáše Holera, který v roce 2018

Rozšíření kuňky obecné v České republice podle Atlasu rozšíření obojživelníků ČR (Jeřábková et Zavadiš 2020). Červeně zvýrazněno umístění Velikonočního rybníka u Měchova.

prováděl v oblasti Bečovska výzkum zaměřený na sledování vlivu rybničního hospodaření na společenstva obojživelníků. Během dvou nocí 26.–27. a 27.–28. dubna 2018 slyšel v přírodní památce Velikonoční rybník hlas jednoho samce kuňky obecné. Neuvěřitelnou shodou okolností je, že v noci 27. dubna 2018 jsme lokalitu za účelem monitoringu obojživelníků navštívili i my, ale kuňky jsme zde nezasechli (pouze tři samce blatnice skvrnitá, noc byla totiž poměrně chladná). Záznamu kolegy Holera jsme si v Nálezové databázi ochrany přírody všimli až za dva roky od jeho zapsání, přesto jsme neváhali a na lokalitu se vypravili s cílem výskyt kuňek ověřit. Chránění před dotěrným hmyzem ve stanu jsme na hrázi rybníka strávili celou noc a až do půlnoci pozorně naslouchali zvukům noci. Dokonce jsme na lokalitě nastražili i 12 vrší uzpůsobených k odchytu obojživelníků. Slyšeli jsme však pouze skokany

krátkonohé a ráno nás ve vrších čekali jen čolci velcí a obecní. Zatím poslední pokus ověřit přítomnost kuňek jsme na Velikonočním rybníce podnikli 1. 7. 2025, kdy jsme se pokoušeli i o hlasovou provokaci samců kuňek s pomocí reproduktoru. Odpovědí nám však bylo pouze zcela nekompromisní ticho.

Kuňka obecná (ohnívá) tak stále zůstává tajemným fantomem Slavkovského lesa. Je však klidné možné, že o něm víte více – možná jej slyšíte pravidelně v rybníce zrovna u vás za chalupou. Pokud ano, dejte nám určitě vědět! Ovšem pozor – jakkoliv se může zdát hlas kuňky obecné nezaměnitelný, i zkušeného posluchače může někdy zmást třeba některý z plejády hlasových projevů obyčejné ropuchy obecné. K naslouchání hlasů našich druhů žab doporučujeme např. webovou stránku Českého rozhlasu (web 1). ■

Kuňka obecná je druhem obývajícím střední, východní a jihovýchodní Evropu. Území České republiky leží na západním okraj areálu druhu. Téměř úplně kuňka obecná chybí v západních Čechách, v Libereckém kraji, v centrální části Českomoravské vrchoviny, v karpatských pohorích a kromě okolí Ostravy také na severní Moravě a také ve Slezsku. Na ostatních místech našeho státu je rozšířena zdánlivě plošně, zejména v nadmořských výškách do 300 m (výškovým maximem v ČR je rybník Tišina v Doupovských horách, 812 m). Početnost druhu v ČR posledních několika desetiletích výrazně poklesla a jeho výskyt je v řadě oblastí vzácný nebo nesouvislý a mnoho populací již spolu není vzájemně migračně propojeno.

Při rozmnožování druh dává přednost otevřeným, slunným stanovištím a spíše větším mělkým rybníkům s rozsáhlými mělčinami a bohatou litorální vegetací, svůj vývoj však dokáží dokončit i v malých či dočasných vodních plochách. Vyhýbá se přerybněným rybníkům, na čistotu vod však kuňka obecná není příliš náročná.

Použitá literatura:

- web1: <https://temata.rozhlas.cz/priroda/obojzivelnici>
web2: <https://obojzivelnici.wbs.cz/kunka-ohniva.html>
Jeřábková L. et Zavadil V. (2020): Atlas rozšíření obojživelníků České republiky. – AOPK ČR, Praha, 103 pp.
Matějů J., Zavadil V., Tájek P., Musilová R., Melichar V. (2014): Obojživelníci a plazi Karlovarského kraje. – Karlovarský kraj, 134 pp.

- Kuňka obecná (ohnivá).
Všechny fotografie Přemysl Tájek.

